

Előfizetési ár:

Helyben, hához hordva
 Negyedévre . . . . 2 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 * * * * *
 Vidékre, postán küldve
 Negyedévre . . . . 8 k. 80 ft.
 Félévre . . . . . 1 k. — ft.
 * * * * *
 Egy év sáma ára 12 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 ünnepnapon nap kivételével.
 * * * * *
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budai-nagy-úton 151 sz.
 (Juhász-ház).
 hova a lap szállami és egyéb
 részlete vonatkozólag a
 fölöttök intéseendő.
 * * * * *
 Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** | Egy év sáma 2 fillér. | Laptulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság

Pénzügyi válság.

Tegnap tette közzé a jegybank az augusztus 31-ikéről szóló kimutatását, mely igazán megdöbbentő adatokat tartalmaz arról, milyen nyomozások nálunk a pénzügyi viszonyok hogy milyen nehéz idők következnek ránk az őszi hónapokban. Fel évnél hosszabb idő óta tart már ez a válság s egész gazdasági életünk katasztrófa küszöbén áll. Először az építőipar jutott válságba s a fellendülésnek induló építkezés akadt meg hírtelen. Mikor februárban a jegybank az építkezési hitel megszorítására hívta fel nagy bankjainkat, akkor azt hittük, az építkezések korlátozása lesz az egyetlen, amit tőlünk a pénzügyi és szegénységünk áldozatul kíván. Ez is borzasztó csapás volt reánk.

Ezzel egyszerre vége lett annak a törekvésnek, hogy a lakásügyben s a magas lakbérekben segíteni lehessen. Ez egymagában is felért ugyan egy nagy elemi csapással, de még ennél sokkal súlyosabb volt az, hogy a megakadt építkezések száz meg száz ezer ember existenciáját támadták meg. A téglaágyarak, a mészbányák, az ácsok, a fakereskedők, a lakatosok, a szerelők, a kömüvesek és mindenki, aki egy ház építésénél munkát végez, egyszerre kenyer nélkül maradt s az ország építő vállalkozói körül egész csomó ment tönkre anélkül, hogy bukását ő maga okozta volna.

De ez csak a kezdet kezdete volt. A hitelmegevonások folytatódtak s a sor rákerült a vidéki intézetekre. Nagy és virágzó bankok és takarékpénztárak kerültek csődbe, mert a nagyobb intézetek megvonták tőlük azt a hitelt, melyet nekik visszlészmítolás formájában eddig nyújtottak. Egy-egy nagyobb vidéki pénztézet bukása egész vármegyéket rántott magával s kiszámíthatatlan az a veszteség, amely a magyar vidéki városok közönségét érte. Jött aztán a pénztézetek központi hitelbankjának bukása, amelyben majdnem hétszáz vidéki pénztézet volt érdekelve. A vidéki pénztézetek bukása a vidéki ipart és vidéki kereskedelmet sújtotta s évtizedek munkájának, ambíciójának, fáradozásainak eredményét tette tönkre. A lava azonban még itt sem állt meg. A hitelviszonyok még rosszabbak lettek s rákerült a sor a kereskedőkre és iparosokra is. Nagy budapesti és vidéki cégek, akik milliókkal rendelkeztek s akik oszlopi és büszkeségei voltak gazdasági életünknek, omlottak össze. És még mindig nincs vége és még mindig nem tudjuk, hol fogunk megállni tudni.

Ilyenkor könnyű a felelősséget másra hárítani, könnyű a bankokat és elsősorban a jegybankot felelőssé tenni, de az igazság az, hogy a válságot nem ők idézték fel, hanem ők maguk is áldozatai a kedvezőtlen viszonyoknak. Ha igazában kutatjuk, ki a hibás, úgy lehetetlen, hogy ez egész nemzetet meg ne vádoljuk. Lehetetlen, hogy mindenkit felelőssé ne tegyünk. Mert az igazság az, hogy a munkát, a dolgozást már megtanultuk, de nem tanultuk meg meg a takarékoskodást. Nem tanultuk meg azt, hogy jövedelmink arányában éljünk s hogy tőket gyűjtünk arra az időre, ha olyan válságok, minők nálunk minden évben szinte törvényszerű következetességgel jönnek reánk, készületlenül ne találjanak bennünket.

Évtizedeken keresztül könnyű szerezni kaptunk a külföldtől kölcsönt. Pénzkölcsönt is, áruhitelt is. Emiatt elszoktunk attól, hogy minden ügyekezettünkkel azon legyünk, hogy takarékoskodás révén tőket gyűjtünk s hogy a külföldi tőke igénybevételel majdan elkerülhessük. Ez az oka annak, hogy mihelyt a külföld az itt elhelyezett tőkéit tőlünk visszavonta. egész gazdasági életünk alapjaiban ingott meg.

Nem a kereskedőink tisztessége, nem iparosaink szakértelme lett kisebb, hanem a pénzünk lett kevesebb. Ez az oka a válságnak s ezért nem a jegybank és nem a nagy bankjaink a felelősek, hanem mi magunk. Nem szűkbeblűség volt az, amely a hitel korlátozására kényszerítette őket, hanem az, hogy ma már nekünk sem áll annyi pénz rendelkezésünkre, mint állt még egy évvel is ezelőtt.

Most a legalkalmasabb az idő arra, hogy végre magunkba szálljunk, s ami megmenethető, azt mentjük s egy jobb és egészségesebb gazdasági helyzet alapjait lerakjuk. Ennek pedig az az első feltétele, hogy életviszonyainkat kereseti viszonyainkkal összehangba hozzuk s hogy egész gazdasági életünket átalakítsuk. Emelni kell termelőképességünket s jó vasuti és tarifapolitikával fejleszteni kivételünk a külföldre. Fejleszteni kell mezőgazdaságunkat, mert az ország jövedelmeinek ez az alapja. Ebből a célból a mezőgazdasági iparokatást javítani kell s állami támogatással kell elősegíteni, hogy a kisbirtokos osztály anyagi helyzete javuljon. Helyes birtokpolitika a kivándorlást csökkentené s a hazai föld termelőképességet fokozná. Az állami iparfejlesztést, mely a jelenlegi kormány alatt ugyszólván teljesen megakadt, újból el kellene kezdeni s az államnak kellene elől járni a jó példával, hogy addig nyújtózzék, ameddig a takarója ér. A

folytoson új adóknemek s az állandó adóemelések helyett végül a polgárok megélhetési viszonyainak javítására is kellene valamit tenni az államnak. S a polgároknak viszont a teköztást, a felesleges, egészségtelen luxust kellene abbahagyniok s ily módon néhány évtized alatt sikerülne akkora tőket megtakarítani, hogy aztán a maihoz hasonló válságok s pénzügyi nehézségek ellen a saját tőke-erőnkel szembe állhassunk. De amíg csak panaszkodni tudunk, de a helyzet orvoslására semmit sem teszünk, míg a hibát mindig csak másban keressük s a felelősséget mindig csak másra igyünk hárítani, addig a maihoz hasonló súlyos válságra állandóan el lehetünk készülvé.

A Gazdasági Egyesület közgyűlése.

Szeptember 1-én tartotta a Gazdasági Egyesület 1912. évi rendes közgyűlést, melynek különös jelentőséget adott az, hogy első közgyűlés volt az új székházban s hogy tárgyszorozatában szerepelt az elnökség és választmány 3 éves megbízatásának lejártaul újabb 3 éves elnökség választás s a választmány ki egészítése.

Koritsánszky János elnök sok szép eredményt felmutatott évi jelentése után dr. Kiss Albert egyesületi tagtárs tartott tanulmányok beüli előadást Kesztemőti város közságadag politikájáról és annak jövőben követendő irányáról, mit tartalmaz eszmésere követelt, majd felolvastott a számvizsgálóbiróság jelentése, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett és a felmentvényt megadta. Ezt követőleg az örvendésben nagyaszamu tagokból álló közgyűlés megválasztotta 3 évre egyhangú lelkisdedesseli a következő elnökséget, választmányt és szakosztályi elnököket:

Elnök: Koritsánszky János. **Alélnökök:** Grasselli Miklós, el. Szappanos Elek örökös tiszteletbeli alélnök, Héjas István. **Háznagy:** Halassy Gyula. **Második háznagy:** Györfly János. **Könyvtáros:** Huszár János. **Ügyész:** Dr. Kiss Kálmán.

Választmány: Balogh János, Bajnóczy Károly, Beretivás Pál, Bödögh Mihály, Ceorba László, Csabay Gergely, Darécs István, Dékány Pál, Diera Bano, dr. Dömötör Lajos, dr. Dömötör László, Dömötör Pál, Domján György, Farkas József, Farkas Sándor, Flóris Rudolf, Györfly Balázs, O. Gyenes János, Kovácsky Zsigmond, Héjas Mihály, Domján János, Héjas Ferenc, Héjas Pál, Héjas Sándor, ifj. Héjas Sándor, dr. Horváth Mihály, dr. Joó Gyula, Kéti Imre, Keresztes Deszö, Keresztes Imre, Kéti Imre, Kone József, S. Kovács Gábor, Sv. Kovács István, ifj. Sv. Kovács István, Kovács Sándor, Máté Daniel, Mathiasz János, Mayerffy Zoltán, Moóar Antal, Németh József, Paetz Mihály, Sándor István, Sándor Miklós, ifj. Szappanos Elek, ifj. Szappanos István, ifj. Szappanos István, Szegedy György, Szanto Varga Sándor, ifj. Szeke Mihály, Toth Antal, Toth István, Zana László, Zilahi János, dr. Zombory László, Szeke Kovács Endre, Tornágy Ferenc, Végli Endre, Westsik Vilmos, Bábičky József, Keszteméthy Géza, Dékány László, dr. Sigethy Lehel.

Szakosztályi elnökök. Közgazdasági szakosztály: Dr. Horváth Mihály elnök, Sándor István alelnök. Állattenyésztési szakosztály: Kovács Sándor elnök, Hójas István alelnök. Gyümölcsösztől szakosztály: Hankovszky Zsigmond elnök, Bajnóczky Károly alelnök. Mezőgazdasági szakosztály: Grasselli Miklós elnök, Kelemen Dezso alelnök. Szőlészeti és borkészítési szakosztály: Borovits Pál elnök, Hójas Mihály alelnök.

Számvetésközi bizottság. Elnök: Tormássy Ferenc városi főszámvérv. Tagok: Györfly Balázs, Keresztes Imre.

Korlatászás János újjánonn magvá lasztott elnök megköszönte az osztályn bizalmat, magas szárnyalásu székfoglaló ban torjlesztette a közgyűlés elő az Ezen s jövő programját, mely után a mind véglet leikes hangulatu közgyűlés vé get ért.

Élősdiek a méhészetben.

Temérdek ellenség fenyegeti nem csupán a szabadban szorgoskodik méh, hanem a kaptár otthonában berendezkedett méhészladokat, sőt magát a kaptárt is, sejtjeivel, viasz és mézkészletével együtt.

A kőszimertebb méh- és mézpuzgító ellenségek közül elég, ha a darazsak különböző fajait, a pókokat és a méhekre vadászó szárnyasvilágot említem. Azért mindezek együttvéte sem okoznak oly mélyreható kárt a méhben, a mézben, a viaszban, mint az általános befészkelődött egyes élősdiek. Ezek sorából leggyakrabban jött az, a melynek kártételeivel szemben vajmi nehezen védekezhetik maga a méh s így minden öröknök légyezkedni kell ellenük a méhek segítségére sietni mondot, a hol a méhészladok sorából a viaszmoz, vagyis a méhlepke és a méhata, mcsenven a méhéteu méhnek közé fészkelődött.

A tüpüléhez hasonló viaszmoz, a Galleria mellonella apró lepkéj, tojásait vel a sz azoból kikélt h nyíval a viaszmozok és viaszmozlet pusztítás által a méhészladok jelentékeny károkat okoz.

A molylepkekéhez sorolandó viasz moz egyéjji pillé; kiterjeszté szárnyainak 10-12 milliméternyi átm-érje tanszokdik arról, hogy a molyok sorában is a legap robánk közé tartozik. Hanyas s ürke feladásáryai során szagjelzőtök. A szárny belső fel-étől kiborbanván vagy fél-épen ptyezeti harántirású tarkitják. Pihéző helyzetben az összetett felő szárny- párteljesen fedi az egyzű s hamvaszürke alsó szárnyakat.

Tavaszi behálával az első nyíhbb estök következtével, lélfelölésére k d-vo 6-7 védetken, a viaszmoz a méhészlakot kivált a kaptárterekhez közlelőben sűrű ra jokban szokt körüljárni. A nappal a méhcs deszkáta, tetőzet, falakata vagy a méh szel közvelen szemesedő épületek réssei körül tölti. Valamennyi molylepke béz hasonlatosan kaláry-jongja a világító fényt s így a méhsek közlelőben felállított alkalmas lámpák fényében, de legkivált a nagyobb világimpák esábitó üzten gerében ezrével puszul el a méhész negy örömére s a méhészladok javára.

Alkony behálával, a mikor a pillék megélnültek, viszont a nappal átisor goskodó, fáradt méhek nyugalmra térnek, a néptelenné vált kaptárbejárattól közé tömörül a viaszmoz s a hol őrizte lenül hagyott réseket talál, ott hamro san beszur a kaptárok belsejébe. Minél népesebb és jobban őrzött egy egy méh család kaptárja, annál kevésbé képes a viaszmoz oda befarukodni. A befarukodáson rajtskapott veszedelmes jövővényt az eléje kerülő méhek irgalmatlanul előldök. A könyös méh már a viaszmoz kölltemen szagáról is rögmer a veszedelmes ellenség közelédtre. Csékely számu gyöngébb, vagy épp-n beteges méhészlado

okra, a viaszmoz nagyobb arányu beto lakodása a sejték közé, valósággal végre szed-let jelentheti a védekezni alig ké pes méhészlado számára.

Tojásait a viaszmoz törmelőkné- mübe, legfőként pedig a viaszlejték közé rakja, a hol azután a kikélt ivadéok tüstént táplálékot talál. A gubós anyag, a mellyel a kikélt kukac pompásan védekezik a méh ellen, falánk ramboló mun kéjában ugyanokos segítségére van. A molykukc a által ártogat sejtjainak ki- szelégő szótán a mézkészlet jává a ezton káros váz az. A minden oldalról kizár- várgó tap és hő méz, a molykukacok kelle metlen szaga és gerádszáma előbb utóbb kirázdára keszti a tolokodók által ve- szélyeztetett méhészladokat.

Ugy a méhcs belsejében, mint a méhészlak előtt a szabadban felállított lám- pák és lobogó mécsékek elhelyezésével előlégy védekezhetünk a méhcsenket ve- szélyeztető mehbefészkelés veszedelmei ellen. Mind a mellyet gondunk legyen arra is, hogy a régi, dohosodó s így kukac- sodásra nygón is hajló sejtjeitümmök és kőszimertékek mindenkor kellő idő ben utjakk kiserelgessük. Általában a méhek otthonát kívül és belül egyaránt tisztán és gondos ellenőrzés alatt kel tar tanunk.

A szárny nélküli Acarínák családji hoz tartozó méhka vagy méhéteu, mint közvelővel a méhek testén élősködő ro var, temérdek györelmet okoz a szorgos, munkájában megzavart dolgozó méhnek; ám szert ez az elődi nem kíméli a hé- ré, sőt a királyné sem. A vörhenyes szőrrel borított 0,7-0,9 milliméter hosszú szág méhka teljesen va s cupán ré- vid, háromzű c áppárja s gútsüvelő tud előde hatolni. A csapok közé ékelt csőves szivőkészletével a méh életnedvét szívta kisizvli. Ott izületes három pár aránylag v-stag lábán mintegy 30 szőrös karma van, a mellyekkel belekapaszkodk sőt teljesen oda is tapad az áldozat testéhe, A tojásdad alakú totrók öt gyűrűs.

A méhről elárvoltított méhka ha- marosan elpusztul. Az ilyen élősdiféltől ellepelt méh hamarosan elnyúl; utóbb pedig, életnedve elapadával, idő előtt elpusztul. A kaptár belsejében állandón fennmaradó és megőrzött gondos tisztaság esetén biztosak lehetünk afelől, hogy élősdiek ott nem fognak tanyát ütni. A legprányibb szemetet, gazt, székot gondos- san el kell tehát távolítanunk a kap- tárból; ezáltal újabb élősdiek elhaltala- sodásának is útját álljuk. Elhanyagolt a így nagyon is elterjedesett méhészlakot megmenteni többé nem lehet; ilyeneket el kell távolítani a többiek közlelől.

Az élősdiektől ellepitt méhkeket a veszedelmeitől egyenként megzabadítani, s így őket külön külön kezelni, vajmi fár-daság, időt rabló, majdnem kivihet- len feladat. A gyakorlatban igen sok helyen bevált, egyszerű élősdirtó szerek ként szerepel a dohányfüst. Az élősdiek- től helyesít méhkeket kisebb nagyobb csoportban egy iv tiszta pipára nagyobb csop- ortban s aztán alaposan befűstöljük. Az élősdiek a dohányfüst mérgetől elakbát tan, erőtlé- nül hullanak a méh testéről a pipafűlő- letre, mire aztán a pipáral együtt meg- semmisítjük őket. Nem egy helyen eredményes fűstölgetnek fenyegetőváltal; esetleg terpentinbe áztatott tiszta vászóra vagy pipára helyezik az élősdiektől elle- pott méhke", mire az élősdiek kábultan peregek le az áldozat testéről. Utóbbi módszert a gyakorlatban közvelővel ki- próbálni nem volt alkalmas; igaz, tud- juk azt, hogy a fenyőfálatu terpentinből a méh nem idegenkedik az s nincs is ártal- mára. Tulerős koncentrációiban azért a terpentinfelet ne alkalmazzuk; a fűnyás természetesen látszó elődi a gyengébb terpentinzsug erejétől is el fog kábúlni s akkor könnyűszerrel elváloítható és meg- semmisíthető. Gyulay Károly.

NAPI HIREK

Szorgoskodás az iskoláshival telelön száma 1-2-1

Naplár: 1912. év, September hó 6. Péntek, Róm. kath.: Zakaria pr. Protestáns: Zakaria. Gúv- oros: 4012. év Augustus hó 24. Entik. Iszraelita: 4. év Elul 24. — Napokéte 13 óra 25 perc. Napnyuga 6 óra 30 perc Naposhas 13 óra 5 perc. — Holdéte 11 óra 49 perc, éjjel. — Holdnyuga 4 óra 6 perc, délután. — Újhold 11-én 4 óra 48 perc, reggel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek Kacsakeméte ércsét jelentése szerint a következő idő várható: Váltakozó, zselés, hűvös, helyenként — főleg keleten — csapadék.

— A kölcsönkérvények.

A kölcsönkérlemeket felvett bizo tságul tegnap estig kamatmentes államkölesónért 217 en jelentkeztek, akik összesen 678 ezer koronát kérének.

— Meghirdetett pályázatot. Domján József nyugdíjrautalása folytán megre- sündet adóügyi alszámvevői állásra, to- vábbá Garzó Lajosnak rendkaptárifonyá- válosztása folytán megreésndít leváltár- náló állásra a polgármester kiírta a pá- lyázatot. A pályázatok beadásának hatá- rídeje az év szeptember hó 16 ik napjának délelőtti 11 órája. Munkái állás: a fős pán fozja kinevezés után elő hosszligán betölteni.

— A köcsönkiosztó bizottság me- galakulása. A kölcsönkiosztó bizottság vasárnap délelőtt 9 órakor a város háza bizottsága terében tartja első alakuló gyűlést, mely alkalmal a megalakulás után az elvi kérdésekről is határozni fognak. A megalakulás a becsőbizottság megalakítására is kiter- jeszkedik.

— Kérem az urnabizottság t bízó- tagjaihoz! A gyermeknap rend-26 helyé- zása tisztellett felkéri mindazon t. úr asszonyok és úriasszonyok, akik az urnák őrizetére vállalkozni szivesek voltak, hogy az urnák felidészésére és jótöenyésé- ra való árusítás előlabb amennyiben kertiük és kerjükben nélkülözhető virágok van, ugy azt a gyermeknap előjára felajánlja, a gyermeknapon maszkálá hozni szivesek legyenek. A gyermeknap sikeréhez és jóv- düléséhez ezáltal szintén csak hozzájárulnak, améért is hálás köszönetét f-jezi ki a gyermeknap rendező bizottsága.

— A millió megérkezett. A magyar kir. adóhivatalhoz ma a pénz- ügyminiszternek egy utcsványa érke- zett, melynek alapján Kecskemét város az egy millió korona kölcsön-előleget a polgármester és h. polgármester ál- tal aláírt nyugtátvány ellenében átve- heti. A város a pénzt azonnal a taka- rékpénztárba helyezi. A kamatok a tartalékalapot illetik.

— Az amerikai felhókarcolók. S. mmi sem jellemi jobban az amerikaiak hástá- rálom vállalkozási szil-lemé, mint az évről- évre mindig több és több emeléstől álló épületek emelése. A newyorkiak ma már az ötven emeletes épületekkel tartanak, de a yankee szellem már ezt is korlátoz- tartja. Ma már egy hatvan emeletes fel- hókarcoló építődött tero-ki Newyorkban. Talán nincs is érdekesebb téma a tanulmányozásra, mint az, hogy mi indítja az amerikaiakat ezekben a modern Babel- tornyoknak az építésére. A Képes Hátnek most megjelent száma a sok aktualis ké- pen, illusztrált cikken, novellákon és apróságokon kívül szavakváltól tollból érdekes cikket és értekes képekkel tárja elénk a yankee szellem igazi karakteri- zálását. A Képes Hát előfizetési ára negydehárv 2 korona 70 fillér. Mutatvány- számot készenléget küld a kiadóhivalat: Budapest, V., Viesegrádi utca 13/a

Tisztelettel tudatom igen tisztelt megrendelőim és a nagyérdemű közönséggel, ahol illóan- dús üzletemet a Közgazdasági Bank épületébe helyeztem át, ahol illóan- dús rakttart tartok mindennemű karpított batorokból, Vas-és rézbutorok nagy választékban. Szives partfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel:

Ségrer Lipót.

— **Temetés.** A nagytompomnál folyó építkezések szerencsétlenül járt Láng Dzsóz bádogosságát tegnap délután 3 órákor temették el nagy részvét mellett. A szakszervezet testületileg, a római kath. egyházközség több tisztviselője által képviselve jelentek meg a temetésen s korszorú helyeztek a koporsóra. A temetés költségait az egyházközség viselte, mely igen sirhelyet is adott.

— **Értesítés.** Dunabent Ferenc eukrázsfolyó h-7-én. szombat este nagyszabasu az eddigieket jóval felülmúló *tom háló-estélyt* rendez a **gyermeknapjává**. A nagyközönséget tisztelettel teljhívjuk, hogy Dunabent Ferenc eukrázst ezen jótékonyra való nemesvállalkozásában minél nagyobb számban való megjelenésével támogatni sziveskedjék, mert a tiszta jóvedelem a **gyermeknapot** illeti meg és így minél bővebben jelennek meg szon, annál több jövedelem jut a gyermeknapjára.

— **A rikancsrendelet** Tómesváron Láng Béla dr. törvényhatósági bizottsági tag indítványt nyújtott be a város törvényhatóságához a napokban kiadott helyiadminisztr. rendelet ügyében s azt indítványozta, hogy a s jöttömének elárulását s szabályoz. rendelet, amely ellenkező a sejtés szabadsággal és tulajdonképen az 1848 ban eltorolt cenzurát állítja vissza, ne hajtsa végre a város, h-nem kérik annak visszavonását és ugyanilyen eljárás céljából írjon át valamennyi törvényhatósághoz.

— **A zsirosszófa ellátása.** Miatán vérostanokban a legutóbbi időben a kisgyermekének zsirosszófa (marólu) által előidézt merőzések igen gyakran előfordulnak, e veszedelm s jelesedőre a ház elvártárai a rendszerint tapasztalják a zsirosszófa beavatkozás szükségességét látja. Mivel p-dix csak egyesien eredményes intézkedést véle elvezetődnek, h-t-i. ellátja a zsirosszófa (marólu)nak a kereskedőben kiesésben való állásait; emellegve értesíti a fővárosi városi lakosságát, hogy ma napon kibocsátott rendeletével ellátotta a helybeli kereskedőket attól, hogy a zsirosszófa (marólu) egy kiló auli mennyiségben bárenek is ki, illetve elárulástik Midőn e körülmény a rendőrszolgálati hivatal, mint elsőfokú egészségügyi hatóság a város lakosságát értesíti egyben fizymeztetel is, hogy egyrészt közé-észési, másrészt anyagi érdeke is, hogy moxás alkalmával zsirosszófa (marólu) helyett a valamivel gyengébb, de a célra csak úgy megfelelő és kevésbé veszélyes áruvagy szódát alkalmazza vagy pedig visszaterjen ama régi és kevésbé veszélyes szódához, hogy moxások csak hamulott és széksőt alkalmazzon.

— **Szüreti mulatság.** A Kecskeméti, Nagykerési és Csigedi Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete vasárnap, szept. 8-án Nagykerésiben, a Széchenyi főudokort helyiségében nagyszabásu szüreti mulatságot rendez. Ezen mulatságra a kecskeméti vendégek belépője: 1 koronáért kedvezményesen árban kapnak. A kecskeméti ifjúság indul vasárnap délután 4 órákor. Jegyeket Szabó József urat (Nagykerési utca) és a rendezőségétől lehet kapni. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri a Rendezőség.

— **Okleveles tanítónő** magántanulókat a tanítónőképző, az elemi és polgári iskola bármely osztályára előkészít. Értekezhetni VI. kerület, Colnerter 36. szám alatt.

Dr. Fűrey István

jog és államudományi doctor

ügyvédi irodáját

Bencsik Ferenc utca 18 szám
(rég. Aradi utca 149 ik szám)

alatti házában megnyitotta.

— **Értesítés.** Értesítenek az ir. hithűség tagjai, hogy a nagy ünnepekre szóló templomi belépőjegyek a korábbi bérlet számára beszámítóg 1 hó 8 ig tartanak fon, mely igazsága régi bérlet régi helyeiket d u 2-4 óráig és vasárnap d e 9-11 óráig a jogvisz. hivatalban ki válthatják. Egyben közhírre tételek, hogy Rósch Hasono mindkét napján a Sacheris ima reggel 7 órákor kezdődik s azt a Musaf ima megszokottak nélkül követi, úgy, hogy a hitszónoklat 9 órákor lesz. Az ünnepelestején az istentisztelet 6 órákor kezdődik. A gondnokas.

— **M. Bodon Boriska** okl. szaktanítónő ez uton tudatja az érdeklődőkkel, hogy **szabásziati és várró magániskolájában** (Klapka-utca, Városi Kaszinó, I. em.) a beiratások megkezdődtek.

— **Francia, angol és német nyelvet,** valamint **német gyorsírást** tanít egy urnök, ki a tanításban járatos. Cim a kiadóban.

Elgazolt biciklista.

Fejbukott a korlatban.

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután a piacon.

El Lázár Sándor kétlovas kocsiját, mely krumpalivá volt megöltve, Takács Mihály kocsis hajította a piacon koromtozott uton. A kocsi moxott haladt biciklis Langerman Lidor 13 éves Analt nevű fiú, ki elakarta kerülni a kocsit, ekközben a kocsit szelén levő korlatnak nekemüt biciklijével, a földre bukkot és így a kocsii hátsó keréke keresztül ment a fiú feje vállán. A fut dr. Balázs orvos részesítette elsősegélyben, ki megállapította, hogy a sérülés elég sulyos. 14 nap alatt gyógyul. A vizsgálat meidulát a kocsis ellen azirányban, hogy terhelő a vétségesség vagy felelőség.

Anyakönyvi kivonat.

— 1912 szept. 5 —

Születések. L. Jozsi Juliánna ref., Nagy István rk., Verdon Mihály rk., Pandy István rk., Molnár Rozália rk., Totth Gabor ref., Klenka Rozália Maria rk., Forász István rk., Tót Iona ref.
Halalozások. Dornay István ref. 30 éves, Lav Dzsóz ek. 17 éves, Gabor Gergely rk. 73 éves, Geist Sándor rk. 18 hónapos, G Nagy Erzsébet I ona ref. 15 hónapos, Nagy Pál Kálmán rk. 27 éves.

Betörők a Vacsihegyben.

Fejbevert házaspár.

Szabadai Györgynek és nejének Vacsihegyben, a 127 szám alatt van szakszolgálat és borkimérésük, ahol a környékbeli lakosság mindent megtalál, ami csak szükséges az egyszerű háztartáshoz és gazdasághoz.

A Szabadai házaspár ma reggel p-naszt emelt a rendőrség bünyüzi osztályánál, hogy tegnap este, újeletkezés után zaji háloztak az udvarból, kinyitották a konyhajűtőt és két magas termeltű férfit láttak az udvarban, kiknek ki volt a kabátjuk fordítva, fejükre pedig papircsók volt hurva.

A két betörő kezében botot és revolvert tartott. A revolvert a házaspárra fogták és ezt kiáltottak feljűk:

— Pénzt vagy életet!

Szabadaiék nem adhattak pénzt a két rablónak, mivel nekik maguknak se volt. Ezért az egyik idogen a férfit, a másik a nőt egybe fűbe verték.

Ezek sikoltoztak, mitől a rablók megijedve megugrottak.

A két ismeretlen tettes ellen megindult az eljárás rablás kísérlete és sulyos testi sérítés miatt.

A szerencsétlenül járt házaspárt ma reggel az orvosi hivatalban megvizsgálták. Megállapított nyert, hogy Szabadai sérűleso 8, nejeé 14 nap alatt gyógyul.

Léghajó-katasztrófia Örkényben.

— Három tűzér lezuhant a magasból. —

Az Örkényi katonai táborban, ahol nemrég egy kipróbálás alatt levő újfajú áruvagy fölrobbant és mezólt négy tűzért, ma ismét végeztet katasztrófa történt. Egy katonai léghűj, amelyt egyik főhadnagy vezetésével fölszállásra készítettek elő — elszábadult, miközben magával hurcolt három tűzért, akik egy idig két-segéseelt erőlködéssel kapaszkodtak a léghűj kötelékébe, míg végül elvesztve erejüket, a magasból lezuhantak és mind a három szörnyethaltak.

Nietschdorfer Ferenc főhadnagy tegnap kapta a parancsot, hogy az ugynevezett sárkányléghűjöt készítse elő a felszálláshoz. A főhadnagy intézkedésére a léghűjéről légőbiztonsági köteleket ép pen a nagy szélre való tekintettel a rendszer létszámmal több tűzér tartotta. Mikor a fölszállásra már jeljesen készen állott a léghűj, Nietschdorfer főhadnagy a lecsúsgó kötelékégen fölment a léghűj kocsarába, hogy megtegye a még ezűksös kosar, ap-olókus előkészületeket és hogy utolsó személt tartson a léghűj fölszerelésén. A katonának ezalatt teljes erejű két megfeszítve kellett tartaniuk a köteleket, mert a szél lökései mindigra veszedelmesebb fokot értek el. Egy váratlan pillanatban heves szélroham kapta el a gázelt tartó léggömböt, olyan erővel, a melyvel a köteleket tartó katonák már z legnagyobb erőmegfeszítéssel sem tudták megkirközni.

A szélroham elsodorita a léghűjöt és a tűzérk kétségheseseen lűtták, hogy elvisztik lábuk alól a talajt. A rettenetes pillanatokban, amikor a tűzérk a köteleken függve körülbelűl két méternyire emelkedtek fel, eleszertették a köteleket és visszazuhantak a földre.

A legények közül három, ugylátszik, nem ismeris föl időben a helyzet válságosságát és elmulasztotta a kötelek eleresztésére még alkalmas pillanatot. A léghűj villámgyorsan szököt fel a magasba. A három tűzér egyszerre több száz méter magasan fölugott és föld között, ahonnan lezuhanna szörnyethaltak.

Nietschdorfer Ferenc később telefo non jelentette, hogy az elszábadult léghűj Lajosmíse hatáiban szerencsésen földet ért. Ó maga egészséges, semmi baja nincs.

URÁNIA.

Csütörtök és pénteken.

Műsor:

Elefántok Floridába, természetes **Bandika 1000 koronája,** kom. **Éjjel az erdőben,** dráma.

Gópirónó keresztetik, kómius. **Kikebűsűch a Don Juan,** kom. **A testvér gyilkos,** nagy dráma.

Szombaton csak fölőntöttek **Uránia** előadás

E. V. A.

Iria Ráth **Végh Istvánnal.** Felolvasza **E. Miklós.**

Vasárnap szenzáció

Prodam és Kvasz

felszállása.

Előadás kezdete pont **8 és fél 10 órákor.** Vasár és ünneppapokon **6, 7, 8, 9 órákor.**

Egy jó családból való fiú tanoncnak felvétetik D. Kovács Pál szüdejében IV. ker., Borz-utca 4. szám. 6235

Házeladás.

A törvényszéki palota átellenében, a Rakóczi-út 20. számú ház eladó. — Értekezni lehet Bíró Zsigmond kalapüzletében, a Nagykörösi-utcán. 6240

Eladó szőlő és föld.

Katonatelepen, az állomással szemben 4 hold szőlő és föld tanyaépülettel, kúttal, zöldégetermelésre kiválóan alkalmas, eladó. — Talfájában, Almásy Lajosné és Papp György szomszédságában 26 hold legjobb minőségű szántóföld eladó; értekezhetni a tulajdonossal IV. t., Talfáji-utca 190. (új 3.) sz.

Tűzfű eladás.

Örkényen, a Lötér mellett, 6 waggon száraz a kácz tűzfű erdei öle 20 koronájával eladó. — Bővebbet Ernst Mihály, IV. ker., Sutu-utca 3. szám. 6285

Eladó ház.

VII. kerület, Kossuth-város, Szabad-utca 2. számú, jókarban levő cseres ház, mely áll 3 lakásból és mellékhelyiségekből, elsősorban kúttal és kövezett udvarral, elköltözés miatt, eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonos özv. Gyuris Sándorral. 6152

Kiadó földbirtok.

Az izzási-határban, a községtől mint egy félóra jársányira 200 hold föld két részletben, épületekkel együtt haszonbérbe kiadó. Felvilágosítást ad: özv. Balla Elekné III. ker., Tompa Mihály u. 8. sz.

Egy asztag buzaszalma polyával együtt és egy asztag anyaszéna eladó. Az árak Molnár József városi kórházi gondnoknál megtudhatók. 6214

Eladó ház.

Nagy-csongrádi-utca legforgalmasabb helyen, hét utcai központon egy 25 év óta fennálló jóformájú vendéglővel együtt 5 szoba, 3 konyha, elskamra, jó nagy pince, jó kút és nagy udvarral ellátott ház kedvezményes áron — Kecskemétre való távozásunk folytán — szabadkézből azonnal adó, esetleg bérbe kiadó; értekezni lehet ugyanott Csongrádi-utca 52. szám alatt. 6192

Kiadó lakás.

VI. kerület, Sarkantyú-utca 3-ik számú házban egy lakás, mely áll 2 utcai padlót szoba, konyha és speizből, azonnal kiadó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal vasár- és hétipiaci napokon a déli órákban.

Kiadó földbirtok.

Szentkirályi-utagazán, a város tulajdonát képezett 53 hat. hold jó minőségű szántó- és kaszálóföld 10 evre alhaszonbérbe kiadó; értekezhetni Hefjas István földbirtokosnál I-ső tized, (Bathányi-utca) 31. szám alatt. 5467

Kiadó üzlethelyiség.

Nagykörösi- és Kohári-utca sarokházban Beretvás szállodalát szemben, egy nagy bolti helyiség folyó, évi november 1-ére bérbeadó; értekezni lehet ugyanott Gál Mór háztulajdonossal. 6109

Új üzlethelyiség.

A Borz- és Oldal-utca sarkon újonnan épült házban egy üzlethelyiség, 2 szoba, 2 konyha, előtárral, 2 kamra, 1 nagy műhely, mely bármilyen iparosnak alkalmas, jó kút az udvarban, azonnal, vagy november 1-ére kiadó; értekezhetni a tulajdonos Szabó Ferenczel József-gözmalmomban. 5768

Szoba butorozott, tiszta, utcai, villanyvilágítással, közel a törvényszékhez kiadó; értekezhetni ugyanott Fecske-utca 22. szám. 6250

Völker-telepi ház eladás.

G. Szabó Péter 146 sz., 200 négy-szögöl területű, cseres házban, melyben szoba, konyha, kamra; külön konyha, külön kamra és sertésöl van, örökön eladó. Doktor Vég László, tanácsadó Vásári nagy utca 105 szám. 6151

Feles munkást, esetleg lakót keresek Korhán-közből, a várostól 2 kilométerre, közvetlen a Szelei telep mellett levegőt és fél holdas szőlővel, melyből Korvas Károly kelmefestő tulajdonossal, II. tized, Vágó utca 2. szám alatt. Ugyanott egy ügyes iskolázott fiú tanulót felvétetik. 6208

Két külön bejárattal utcai

egy szoba is nyíló nagyon csinosan butorozott szoba, villanyvilágítással csengővel, előkelő családnál, közvetlen a központ hos szegmter 1 óre kiadók. VI. ker., Bánk bán-utca 12. szám alatt. 5211

Eladó ház és nyaraló.

IV. tized, Szarvas utca 4 sz ház 4 szép lakással, 2 pince, modern ház, egyrésze admentes.

IX. tized, Szolnoki út 4/b és 5 sz a két különálló ház nagy parcella, szép pincével, i-táló, szőlő kertessel, fedett színtst, jelenleg vendéglő, de gazdálkodónak is igen alkalmas, admentes.

X. tized 37 sz Czollner köz 934 □ öz gyümölcsös szőlő csinos nyaralóval, közel a városhoz, mindezek külön vagy együtt, kevés tőke 1 fideszettel, kedvező feltételekkel eladók Értekezhetni IV. tized, Szarvas utca 4 sz. vagy Czollner köz 37 sz. 6117

Eladó széna és szalma.

Ürretn, 55. sz. alatt, Szappanos Elek birtokán, széna, szalma és polyva eladó; értekezni lehet a helyszínen Marosy Józseffel. 6256

12 darab ezerliteres hordó — helyszüke miatt — nagyon jutányosan eladó. Ugyanott hordók, kádak, szüretelő-edények minden nagyságban kaphatók, javításokat jutányos árért teljesítik. Szöllősi László kádár IV. ker., Szarvas-utca 2. szám. 6251

Éves kapást keresek

a kisnyiri állomás mellett lévő szőlőmben. SANTA ANDOR 6257

Eladó házak.

Bathányi (volt Halasi nagy) utca 33. sz. Witz Gusztáv-féle modern úri ház, — Csongrádi-út 39. számú Sz. Tóth Dezso-féle ház, előnyös feltételek mellett eladók, esetleg haszonbérbe kiadók. — Bővebb felvilágosítás a Leszámitoló Bankban nyerhető. 6255

Elköltözés miatt különféle butorok és háztartási dolgok olcsón eladandók. Belső-Széchenyi-utca 23. szám. 6255

Eladó ház és szőlőbirtok.

Szarkasban, Hacker-féle dűlőben, 179. szám alatt levő 5 örm hold szőlőbirtok és Szegedi-út 21. számú ház szabadkézből eladó; értekezni lehet Szegedi-út 10. szám alatt. 6270

Eladó veteményes föld.

Budai-hegy, kis Hegedűs-közön új 32. szám alatt 400 □-öi veteményes föld rajta levő tanyaépületekkel, kúttal eladó; értekezhetni a nagy Hegedűs-közön 61. sz. a tulajdonossal.

Eladó azonnal

egy újonnan épült, szétszedhető 3 méter széles, 5 méter hosszú és 2 méter magas deaska-bódó Vörösmarty-utca 3. szám alatt. 6271

Eladó ház.

Citrom-szigeten, Attila- és Béla-utca sarok 4. számú ház, mely áll 4 utcai szoba, nagy zárt folyosó és mellékhelyiségekből, villanyvilágítással, kedvező fizetési feltételekkel eladó. — ugyanott egy nagy pince azonnal kiadó; értekezhetni özv. Farkas Jánosral, Vasári-utca 1. sz. a. Fejér házban. 6275

Eladó 5-7 lóerős nyersolajmotor, igen kedvező fizetési feltételek mellett, ugyanott nyersolajmotorhoz ért munkás felvétetik. Fülöp és Társ a Kisvársári utca 10. 6268

Kiadó úrilakás,

mely áll: 3 szoba, alkof és összes mellékhelyiségekből, Nagyhalasi-utca 4. I. emelet (József gözmalmházában.) Bővebbet ugyanott. A lakás még november előtt átvehető. 6268

Kiadó lakás.

Bocskay-utca 2. szám alatt 2 szobás lakás november 1-ére kiadó; értekezni lehet ugyanott vagy a színháznál. 6276

150-200 négyzetögeles telkek 200 korona lefizetéssel megvehető a Mária városban, közel az épülődél közkörházhoz. A vételár többi része építés esetén második helyen is fenn maradhat. Ugyanott egy jó karban levő ház is eladó, kedvező fizetési feltételek mellett. Tudakozódni lehet Bacsa Zsigmond IV. Szarvas utca 4. új sz. a. lakásán. 6274